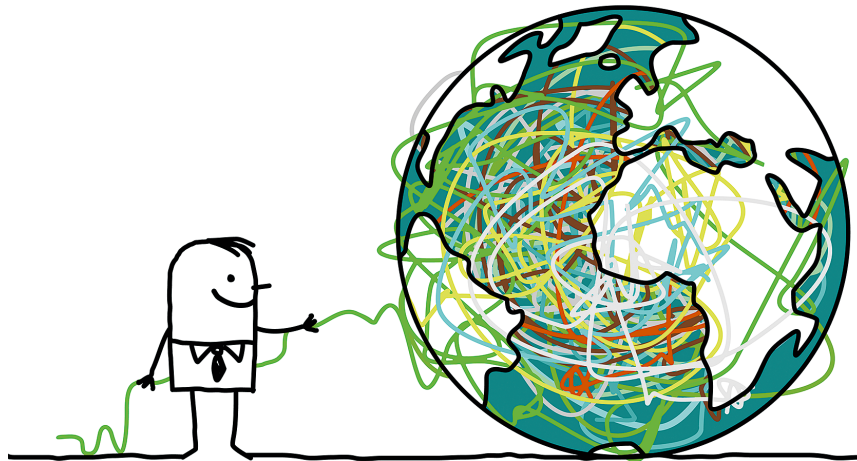

Työkaluja S2-opetukseen

Tässä työkalupakissa esitellyt menetelmät on kerätty kaksivuotisen Grundtvig-oppimiskumppanuuden Tools for Empowering through Language!-puitteissa. Hankkeeseen osallistui Suomesta Koulutuskeskus Salpauksen Monikulttuuripalvelut. Muut jäsenet olivat Ruotsi, Norja, Englanti, Kreikka, Turkki ja Tanska. Hanketta koordinoi FIC Tanskasta. Oppimiskumppanuuden tarkoituksena oli jakaa ja kehittää muiden kumppaneiden kanssa sellaisia autenttisia materiaaleja hyödyntäviä menetelmiä kielenopetukseen, jotka auttavat maahanmuuttajaa paremmin sopeutumaan uuteen kotimaahansa ja sen työelämään. Tämän idealehtisen menetöit on vapaasti suomennettu englanninkielisistä alkuperäisteksteistä. Alkuperäiset tekstit ja suomennokset, sekä lisätietoja oppimiskumppanuudesta ja sen jäsenistä löytyvät osoitteesta <http://tetl.eu>.

Mari Lampinen ja Sanna Koivisto, Koulutuskeskus Salpaus

Oppimiskumppanuuden jäsenet:

FIC (Fagligt Internationalt Center) ja CBSI Sprogcenter, Tanska

Birkenes Voksenopplærning, Norja

Dacorum CVS Community Action Dacorum, Englanti

Tekirdag il milli egitim müdürlüğü, Turkki

Örebro kommun Vuxenutbildning och Arbetsmarknad Språk och Framtid, Ruotsi

Active Citizens Partnership, Kreikka

Koulutuskeskus Salpaus, Suomi

This project has been founded with support from the European Commission.

Sisällysluettelo

1 Koti ja ympäristö	2	Kuvatehtävä	16
Arkipäivän tilanteita	2	Neljän kuvan tarina	16
Maantietoa	3	Sanaston oppiminen	17
Karttatehtävä	3	Nukkekoti	18
		Nukkekoti-ideasta eteenpäin	18
		Juoksusanelu	18
2 Asiointi	5	Sanalaput - Flashcards	19
Ruokakauppa	5	Verbikuvakortit	20
Ravintola-asiointi	6	Kielioppibingo	21
Skype - puhelinasiointin harjoittelua	6	Talo - ostaa, rakentaa vai vuokrata?	23
Asiointitehtävä	7	Uusien sanojen opiskelu	24
3 Työelämä ja sosiaaliset suhteet	8	5 Media ja kuvat oppimateriaalina	25
Samanlainen vai erilainen?	8	Valokuvat opetuksessa	25
Verkostoituminen	8	Lyhytelokuvat	25
Pääsiäisaamupala	9	Uutisluokka - uutisten ymmärtäminen ja referointi	26
Ammattisanaston opiskelu	9	Uutiskuva oppimateriaalina	26
Työhaastatteluun valmistautuminen	10	Mainokset keskustelun aiheena	27
Työelämän harjoittelua	10	Uutistehtävä	27
		Taukojumppa	28
4 Sanaston oppiminen ja tekstin tuottaminen	12		
360 verbiä	12	6 Muut	29
Tekstien kirjoittaminen - "Appelsiinimetodi"	13	Total physical response - oppiminen liikkeen avulla	29
Tombala - Sanastobingo	14	Post it -arviointi	30
Nimi - kaupunki - kasvi	15		

1

Koti ja ympäristö

Arkipäivän tilanteita

Lyhyt kuvaus metodista:

Perustetaan luokkaan erilaisia hyvin arkisia toimintapisteitä, esimerkiksi leivonta, siivoaminen, kylpyhuoneessa käynti aamulla ja kotoa lähtö aamulla. Jokaisessa toimintapisteessä on tarvikkeita, joita kyseistä toimintoa suoritettaessa normaalistikin tarvitaan. Esimerkiksi kylpyhuoneessa voi olla allas (esim. paperista tehty), hammasharja, pyyhe ja saippua. Opiskelijat tulevat pisteelle pareittain. Seinällä on toimintaohjeet (esimerkiksi: Anoppisi on tulossa käymään ja sinun täytyy siivota.). Toinen opiskelija alkaa näyttellä, toinen selittää ääneen, mitä hän tekee.

Mitä hyvää metodissa on:

Toimii eritasoisten opiskelijoiden kanssa, myös aivan alkuvaiheessa olevien. Edistyneille hyvää arkisanaston kertaamista.

Mikä voi olla vaikeaa:

Opiskelijoiden ohjaamiseen ja seuraamiseen tarvitaan useampia opettajia, vähintäänkin kaksi. Jotkut opiskelijat yrittävät tehdä vain pari asiaa ja siirtyä sitten eteenpäin, joten he vaativat tarkkailua ja ohjaamista, jotta oppiminen on tehokkaampaa.

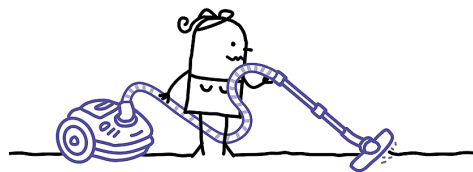
Materiaalit:

Jokaiselta löytyy kotoa tarvittavaa materiaalia, mutta sitä voi myös improvisoida ja kehittää vaikka paperista.

Aika:

Vie useamman opettajan aikaa.

Koulutuskeskus Salpaus, Suomi

Maantietoa

Lyhyt kuvaus metodista:

Ajatuksena on oppia jotakin perustietoa Suomesta ja Suomen maantiedosta. Tällä oppitunnilla opiskelijat oppivat joitakin faktoja Suomen suurimmista kaupungeista.

Perusidea on harjoitella, miten kerätään oleellista tietoa autenttisista teksteistä ja muokataan se yksinkertaisesti suomenkielisiksi lauseiksi. Tiedonhaun tarkoitus on myös saada tietoa Suomen suurimmista kaupungeista ja jakaa sitä muille opiskelijoille. Tällä oppitunnilla opiskelijat harjoittelevat myös ryhmätyötaitojaan, lukemista, tiedonkeruuta, kirjoittamista ja tiedonjakamista muille.

Opiskelijoilla on aktiivinen rooli. Oppitunnin aluksi opettaja antaa opiskelijoille erilaisia esitteitä ja tekstejä kaupungeista. Hän myös tarkistaa, että opiskelijat osaavat muodostaa yksinkertaisia lauseita suomeksi. Opiskelijat työskentelevät pienissä ryhmissä. Jokaisella ryhmällä on oma kaupunki, josta tietoa kerätään. Opiskelijat ottavat selvää kaupungin iästä, väestöstä, sijainnista, tärkeimmistä nähtävyyksistä yms. Sen jälkeen faktoista tehdään pienet julisteet (kollasit) toisia ryhmiä varten. Opiskelijat voivat käyttää kuvia,

piirroksia tai muuta materiaalia julisteissa. Ryhmätyön tekemisen aikana olisi hyvä käyttää niin paljon suomea kuin mahdollista esim. ”Antaisitko liiman.” ”Jos minä kirjoitan lauseet, voitko sinä lisätä kuvat.” Lopuksi ryhmät esittelevät oman tuotoksensa toisille ryhmille.

Mikä voi olla vaikeaa:

Jos pienryhmissä on paljon opiskelijoita, joilla on sama äidinkieli, voi olla haastavaa saada heidät siitä huolimatta käyttämään suomea keskenään ryhmätyön aikana.

Koulutuskeskus Salpaus, Suomi

Karttatehtävä

Lyhyt kuvaus metodista:

Harjoituksen tarkoitus on oppia tuntemaan omaa ympäristöään, harjoitella ilmansuuntia, liikennesääntöjä ja kartanlukua. Lisäksi harjoituksessa opitaan yhteistyötaitoja, ymmärtämään ohjeita ja löytämään ja ymmärtämään eri instituutioita omassa kotikaupungissa. Harjoituksessa opiskelijat laitetaan autenttiseen tilanteeseen, jossa heidän täytyy hankkia tietoa tärkeistä ympäristön toiminnoista.

Harjoitukseen tarvitaan neljä kertaa 1,5 tuntia yhtä kartoitettua aluetta kohden sekä lisäksi neljä kertaa tunti keskusteluun ja dialogiin.

Aloita valitsemalla tehtävässä tarvittavia sanoja kuten vasen, oikea, suoraan edessä, vastapäätä, kysymyssanoja jne. Varmista, että ryhmä ymmärtää liikennesäännöt ja kartan värikoodit.

Tutustu karttaan yhdessä opiskelijoiden kanssa. Jaa opiskelijat pienempiin ryhmiin. Ensimmäisellä kerralla tarvitaan yksi opettaja jokaista pienryhmää kohden, myöhemmin ryhmät voivat kävellä itsenäisesti. Puhukaa tehtävistä ja kartasta kartanlukuharjoituksen jälkeen. Lisäksi on hyvä keskustella, miten ryhmä ratkaisi tehtävät tai löysi vastaukset kysymyksiin.

Mitä hyvää metodissa on:

Opiskelijat saivat itsevarmuutta ja tunsivat itsensä varmemmiksi tilanteissa, joissa täytyy löytää reitti johonkin tai kommunikoida ihmisten kanssa eri paikoissa. He oppivat myös asioita ympäristöstään ja ymmärtämään kartan tavallisimpia merkintöjä. Opiskelijat saivat tietoa kartan värikoodeista ja erilaisista yhteisön säännöistä. Lisäksi he löysivät eroja entisestä ja nykyisestä kotimaastansa. Opiskelijat saivat myös rohkeutta kysyä tietä ohikulkijoilta.

Mikä voi olla vaikeaa:

Tarvitaan paljon kertausta ja toistuvia tehtäviä.

Materiaalit:

Kartta, ohjepaperit (ohjeet ja tehtävät) eri tasoille, sanalista ja dialogiesimerkkejä

Örebro kommun Vuxenutbildning och Arbetsmarknad Språk och Framtid, Ruotsi

2

Asiointi

Ruokakauppa

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

Ruokasanoja opiskellessa on hyvä opiskella myös pyytämään apua kaupassa. Luokkaan perustetaan ruokakauppoja, joihin asiakkaat menevät kyselemään asioita. Kaupat rakennetaan hyödyntäen tyhjiä pakkauksia ja -paketteja tavaroista, joita opiskelijat normaalistikin ostavat kaupoista. Ensin käydään opiskelijoiden kanssa läpi, mitä missäkin paketissa on ollut ja miksi pakkausta ja sen sisältämää tuotetta normaalisti kutsutaan. Opiskelijoiden kanssa päätetään, ketkä ovat myyjiä ja ketkä asiakkaita. Yhdessä mietitään sanoja ja fraaseja, joiden avulla voi pyytää apua kaupassa, jos ei löydä etsimäänsä ja miten jälkeenpäin kiitetään avusta. Opettaja antaa asiakkaille lapun, jossa lukee mitä heidän tulee kaupasta etsiä. Asiakkaat menevät kauppoihin etsimään tuotetta ja kysyvät apua

opiskelijoilta, jotka toimivat myyjinä. Myöhemmin voidaan vielä käyttää opiskelijadialogeja malleina ja pohtia onnistumisia.

Mitä hyvää metodissa on:

Näytteleminen oli hauskaa ja pienilläkin taidoilla dialogit voivat olla hyviä. Tuotteiden selittäminen on helppoa tyhjiä pakkausten avulla. Pakkaukset opettavat samalla jotain suomalaisesta ruokakulttuurista.

Mikä voi olla vaikeaa:

Yksi opettaja ohjeistamassa ja seurailemassa voi olla liian vähän kuudentoista opiskelijan ryhmässä. Miten aktivoida passiivisempi ryhmä tai arat puhujat mukaan ”leikkiin”? Miten saada samankieliset toimimaan vain suomeksi?

Materiaalit:

Tyhjiä pakkauksia

Aika:

Kauppojen perustaminen on nopeaa, jos varastossa on tyhjiä pakkauksia. Roolipeliin ja keskusteluun ennen ja jälkeen on hyvä varata aikaa.

Koulutuskeskus Salpaus, Suomi

Ravintola-asiointi

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

Luokkaan perustetaan ravintola. Opiskelijat suunnittelevat yhdessä menun kohdemaan ruokakulttuuriin mukaan ja jakavat roolit. Osa toimii tarjoilijoina, osa asiakkaina. Harjoitellaan asiointidialogeja.

Mitä hyvää metodissa on:

Opiskelijat tutustuvat opettajan avulla kohdemaan ruokakulttuuriin, kohteliaisiin asiointifraaseihin ja paikallisiin tapoihin toimia ravintolassa.

Tekirdag il milli egitim mūdūrlügü, Turkki

Skype - puhelinasioinnin harjoittelua

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

Harjoitellaan puhelimitse hoidettavia arkipäiväisiä tilanteita, kuten ajan varaamista, opettajalle soittamista, vuokraisännälle soittamista tms. Tähän voidaan käyttää varsinaisen puhelimen asemasta Skypeä. Opiskelijat saavat tehtävän, esimerkiksi ajan varaamisen lääkärille, ja menevät soittamaan Skypellä ajanvaraukseen. Ajanvarauksessa vastaa opettaja virkailijan roolissa. Tärkeää on, etteivät opiskelijat näe opetta-

jaa, jolloin tilanne pysyy mahdollisimman aitona puhelintilanteena.

Mitä hyvää metodissa on:

Puhelinkeskustelu on usein vaikeampaa kuin kasvokainen keskustelu ja sitä pelätään, joten harjoitus on voimaannuttava opiskelijoille, kun he kokevat onnistuvansa siinä. Harjoitus on ollut erittäin suosittu opiskelijoiden keskuudessa ja myös opettajat pitävät siitä.

Mikä voi olla vaikeaa:

Tekniikka ja Skype-yhteydet voivat pätkiä.

Materiaalit:

Tietokone, kuulokkeet ja mikrofoni sekä Skype sekä opiskelijoille että opettajalle.

Aika:

Vie opettajalta aikaa, kun opiskelijat soittavat yksi kerrallaan. Luokkaan tarvitaan siis toinen opettaja. Kannattaa varata noin 10 min / opiskelija puheluuun ja siirtymisiin.

Koulutuskeskus Salpaus, Suomi

Asiointitehtävä

Lyhyt kuvaus metodista:

Opiskelijat harjoittelevat asioimista erilaisissa paikoissa. Tähän harjoitukseen voi osallistua useampi ryhmä kerrallaan. Lisäksi tarvitaan useampi opettaja, jotka esittävät myyjää, tarjoilijoita ja virkailijoita pisteissä. Pisteitä voivat olla mm. ravintola, ruokakauppa, vaatekauppa tai lipunmyynti. Opiskelijat käyvät jokaisessa pisteessä harjoittelemassa siellä toimimista. Sanastoa ja perusfraaseja annetaan opiskelijoille jo etukäteen luokassa. Opiskelijoiden täytyy selvittää yksinkertaisista tilanteista. Esim.

a) lipunmyynti

Opiskelijan täytyy ostaa lippu Rovaniemelle tietyssä päivänä. Opettaja voi käyttää vr:n nettisivua. Samalla hän näyttää opiskelijalle, miten lipun voi ostaa internetistä.

b) vaatekauppa

Opiskelija menee vaateostoksille. Hän kysyy myyjältä esimerkiksi kokoa, materiaalia ja pesuohjeita. Hän voi myös kysyä sovitusuoneen sijaintia.

c) Ruokakauppa

Pisteessä harjoitellaan vuorovaikutusta kaupan tiskillä. Opiskelija ostaa esim. kalaa, lihaa tai leikkeleitä. Opiskelijat harjoittelevat käyttämään fraaseja kuten ”Paljonko kilo norjalaista lohta maksaa?” ja ”Saisinko 300 g jauhelihaa.”

Materiaalit:

Kuvia, tyhjiä pakkauksia ja leikkirahaa voidaan käyttää materiaalina.

Mitä hyvää metodissa on:

Opiskelijat saavat harjoitella aitoja tilanteita, kysymistä ja reagoimista tavallisissa tilanteissa.

Koulutuskeskus Salpaus, Suomi

3

Työelämä ja sosiaaliset suhteet

Samanlainen vai erilainen?

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

Opiskelijat laitetaan seisomaan kahteen riviin siten, että rivien opiskelijat ovat kasvotusten toisiinsa nähden. Vastakkain olevien opiskelijoiden on etsittävä keskustellen kolme asiaa, jotka heitä yhdistävät. Kun kaikki kolme asiaa on löydetty, opiskelijat siirtyvät vastakkaisiin suuntiin askeleen eteenpäin uuden parin kohdalle ja aloittavat yhteisten asioiden etsimisen.

Mitä hyvää menetelmässä on:

Opiskelijat tutustuvat toisiinsa ja saavat mahdollisuuden puhua kaikkien kanssa. Lisäksi harjoitellaan tuntemattomille puhumista ja itsestä kertomista. Samalla opiskelijat saavat huomata, etteivät olekaan niin

erilaisia. Mikäli ryhmän opiskelijat tuntevat jo toisensa hyvin, kannattaa käyttää kahta eri ryhmää.

Materiaalit:

Ei vaadi materiaaleja.

Örebro kommun Vuxenutbildning och Arbetsmarknad Språk och Framtid, Ruotsi

Verkostoituminen

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

Usein opiskelijat kokevat olevansa uudessa maassaan yksin. Tehtävän idea on osoittaa heille, että heillä on jo opiskelutovereiden avulla laaja verkosto, jonka puoleen voi kääntyä jos tarvitsee apua. Opettaja antaa opiskelijoille narukerän. Yksi opiskelija aloittaa sanomalla esimerkiksi, että hän tarvitsee jonkun, jolla on auto. Kerä siirtyy opiskelijalle, jolla on auto tai joka tuntee jonkun, jolla on auto. Tämä opiskelija kertoo, ketä hän tarvitsee ja kerä siirtyy eteenpäin. Lopulta kerästä on muodostunut luokkaan verkko, jonka avulla opiskelijoille konkretisoituu, millainen verkosto heillä jo on. Lopuksi opiskelijat voivat piirtää tai askarrella

Mitä hyvää menetelmässä on:

Opiskelijat voimaantuvat, kun näkevät, että heillä on kohdemaassaan apuverkosto.

Materiaalit:

Kerä narua, tarvikkeet henkilökohtaisten verkostojen kuvaamiseen paperille

CBSI Sprogcenter, Tanska

Pääsiäisaamupala

Lyhyt kuvaus metodista:

Tarkoituksena on järjestää autenttinen norjalainen pääsiäisaamupala, kutsua norjalaisia vieraita, pitää suullinen esitelmä (esitellä itsensä ja oman maan pääsiäistraditioita), käyttää kohteliaisuuksia ja oppia keskustelemalla tietämään, miten norjalaiset viettävät pääsiäistä.

Tavoitteet esiteltiin opiskelijoille valmisteluja varten. Aamupalalle kutsuttiin kolme norjalaista vierasta. Opiskelijat tekivät tyypillisen norjalaisen pääsiäisaamupalan, kattoivat pöydän ja koristelivat sen norjalaiseen tapaan. Fraaseja ja mallikysymyksiä harjoitettiin ja printattiin paperille ja laitettiin pöytään. Kun

vieraat saapuivat, kaikki esittelivät itsensä ja kertoivat pääsiäistraditioistaan. Ruoan aikana harjoiteltiin keskustelua vieraiden ja opiskelijoiden kesken. Ruoan jälkeen ryhmä arvioi, saavutettiinko tehtävälle alussa asetetut tavoitteet.

Birkenes Voksenopplærning, Norja

Ammattisanaston opiskelu

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

Ammattisanaston opiskelu kannattaa aloittaa jo varhain. Monilla käytännön aloilla ammattisanastoa voidaan opiskella käyttämällä autenttista materiaalia eli kuvastoja. Esimerkiksi rakennusalan sanastoa voi opiskella Bilteman tai rautakauppojen mainoksista ja kuvastoista, käsityöalan sanastoa käsityölehdistä jne. Monille aloille on saatavissa ammattilehtiä tai alaan liittyvää mainosmateriaalia. Ensin opiskelijat etsivät sanastoa lehdistä tai katalogeista. Samalla voidaan esimerkiksi internetin avulla selvittää, paljonko alan ammattilaisten palkat tai tuotteiden hinnat ovat. Sitten opiskelijat kirjoittavat mainoksen omasta työstään. Mainos voidaan julkaista esimerkiksi koulun lehdessä tai laittaa luokan seinälle.

Mitä hyvää menetelmässä on:

Opiskelijat oppivat itselleen tärkeää sanastoa, joten sanaston oppimiseen on myös korkeampi motivaatio. Samalla he saavat varmuutta ja keinoja oman ammatitaitonsa mainostamiseen. Soveltuu eritasoisille oppijoille.

Mikä voi olla vaikeaa:

Kaikilla ei ehkä ole vielä ammattia tai ideaa siitä, mitä haluavat opiskella.

Materiaalit:

Katalogit, internet, lehdet

Birkenes Voksenopplærning, Norja

Työhaastatteluun valmistautuminen

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

Tehtävän avulla opiskelijoita valmistetaan työhaastattelutilanteisiin. Tarkoituksena on selvittää opiskelijoille, miten työhaastattelutilanteisiin kannattaa pukeutua ja valmistautua. Opettaja leikkaa lehdistä erilaisia kuvia ihmisistä ja tekee listan ammanteista. Opiskelijat miettivät, kuka on kuka ja miksi heille tulee kuvasta mieleen juuri se ammatti. Sitten opis-

kelijat miettivät, miten heidän kannattaisi pukeutua oman alansa työhaastatteluun. Opiskelijat leikkaavat lehdistä kuvia vaatteista ja asusteista, joita itse voisivat työssä ja työhaastattelussa käyttää ja tekevät niistä kuvakollaasin.

Mitä hyvää menetelmässä on:

Eri maissa työhaastattelukulttuuri on erilainen. Opiskelijat näkevät, että vaatetuksella ja ulkoisella olemuksella on väliä työhaastattelutilanteessa.

Materiaalit:

Lehtiä, joissa on paljon kuvia.

CBSI Sprogcenter, Tanska

Työelämän harjoittelua

Lyhyt kuvaus metodista:

Tämä idea liittyy opiskelijoihin, jotka eivät vielä osaa kovin hyvin lukea. On tärkeä näyttää opiskelijoille, että opettaja on aidosti kiinnostunut heidän työharjoittelupaikoistaan ja työharjoittelustaan. Opettaja menee työharjoittelupaikoille kameran kanssa, ottaa valokuvia ja kysyy opiskelijoilta mitä he tekevät päivän aikana. Heistä on mukava kertoa ja näyttää asioi-

ta, joita he ovat oppineet. Opettaja voi samalla oppia uutta eri työpaikoista ja -tehtävistä. Samalla opettaja voi puhua työnantajan kanssa ja kysellä, mitä hän ajattelee opiskelijasta ja mitä opiskelijan vielä pitäisi harjoitella (esim. puhua paremmin, työskennellä ahkerammin, kuunnella ohjeita).

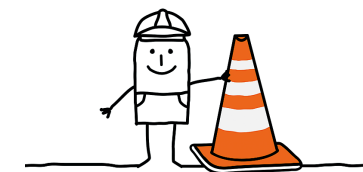
Opettaja palaa koululle ja tekee materiaalia kuvista ja tekstistä, joita sitten käyttää opiskelijoiden kanssa. Tekstissä on uusia sanoja. Harjoittelupaikoista puhutaan opiskelijoiden kanssa ja lisäksi harjoitellaan ääntämään uusia sanoja. Sanoja toistellaan ja lopuksi opettaja lukee tekstin ääneen. Vaikka opiskelijat eivät vielä osaa kunnolla lukea, he ovat hyvin uteliaita tietämään, mitä opettaja on kirjoittanut heistä. Se motivoi heitä. Usein he vievät paperin kotiin näyttääkseen paperin perheelle tai ystäville ja pyytävät heitä lukemaan tekstin heille. Jos ryhmän opiskelijat osaavat jo lukea, opettaja voi tehdä sanalistoja ja muita harjoituksia uusista sanoista.

Mitä hyvää menetelmässä on:

Parasta tässä ideassa on se, että opiskelijat oppivat paljon erilaisista työpaikoista, myös sellaiset opiskelijat, jotka eivät vielä ole olleet työharjoittelussa. Opiskelijoista on myös mukavaa lukea tekstiä tutuista ihmisistä. Kun luet kirjaa, sinulla ei ole minkäänlaista

yhteyttä tekstin henkilöihin. Monet opiskelijat ovat yllpeitä papereistaan ja he inspiroivat itse toisiaan kohtaamaan kohdemaansa työelämän.

Örebro kommun Vuxenutbildning och Arbetsmarknad Språk och Framtid, Ruotsi

4

Sanaston oppiminen ja tekstin tuottaminen

360 verbiä

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

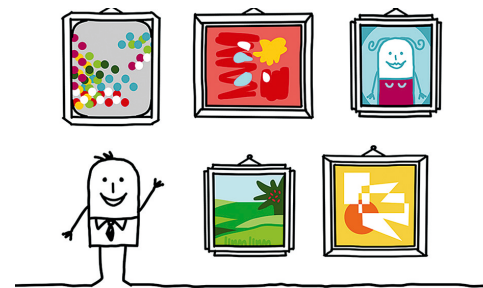
Ympäri maailman äidinkieli opitaan puhumalla ja kuulemalla. Tämä metodi pyrkii jättämään kirjoittamisen luokassakin taka-alalle oppimisen alkuvaiheessa. Tavoitteena on oppia verbejä, joiden avulla voi kertoa omasta arjestaan jo paljon. Verbit ovat tärkeitä, jotta voi ymmärtää ja tulla ymmärretyksi, mutta niitä on vaikea oppia itsenäisesti luokan ulkopuolella. Opetellaan verbejä ja niiden taivutusta intensiivisesti paljon lyhyessä ajassa. Opetellaan oikeaa ääntämistä auditiivisen ja visuaalisen (kuvat) virikkeen avulla. Opetellaan muodostamaan kysymyslauseita. Opetellaan keskustelemaan rohkeasti muiden opiskelijoiden kanssa heti alusta lähtien.

Opettaja näyttää verbikortin opiskelijoille. Toistaa sanan kolmesti ja opiskelijat kuuntelevat. Sitten opiskelijat toistavat sanan kolmesti. Suomen kielessä voidaan käyttää perusmuotoa tai esimerkiksi minä-muotoa. Opiskelijat saavat käteensä kuvakortin ja kiertävät toistensa luona kysymässä ”Mitä sinä teet?”, johon toinen vastaa esim. ”Minä syön”.

Lopuksi voidaan pitää kilpailu sanaston muistamisesta. Kortit laitetaan pöydälle kuvapuoli ylöspäin, pöydän molemmille puolille tulee yksi opiskelija. Opettaja sanoo verbin ja opiskelijoiden on mahdollisimman nopeasti läpsäistävä kätensä ko. kuvan päälle.

Toinen, suomen kieleen muokattu variantti puheosasta:

Toistetaan verbiä minä-muodossa ja opetellaan sinä-muotoinen kysymys. Edellyttää, että opiskelijat osaavat myös negatiivisen minä-muodon. Kun kaikki 17 verbiä on käyty, jokainen opiskelija saa yhden kuvan. Opiskelijat nousevat ylös ja alkavat puhua toistensa kanssa tehden yksinkertaisen verbikysymyksen, siihen negatiivisen vastauksen ja vielä positiivisen lauseen. Esimerkiksi: Opiskelijalla on kuva verbistä syödä. Hän näyttää kuvaa toiselle opiskelijalle ja kysyy, ”Syötkö sinä?”. Toinen nostaa oman kuvansa (esim. juoda), näyttää sen ja sanoo ”Ei, minä en syö. Minä

juon.” Opiskelijat vaihtavat kuvia päikseen ja siirtyvät uusien opiskelijoiden luokse. Opettaja kiertää mukana oman kuvan kanssa, jolloin hän voi samalla tarkkailla jokaista opiskelijaa, koska voi käydä saman dialogin jokaisen kanssa erikseen.

Mitä hyvää metodissa on:

Opiskelijat saavat liikettä ja käteensä jotakin konkreettista (kuvalappu). Toiminta virkistää tuntia. Tehtävä on helppo ja siinä tulee paljon toistoja. Opiskelijat opettavat ja korjaavat toisiaan, kynnys puhua on pieni, sillä vain yksi opiskelija kuulee kerrallaan, mitä toinen puhuu. Ei tarvitse jännittää ryhmän läsnäoloa. Opiskelijat oppivat muistamaan sanat hyvin ja ääntämään oikein. Samalla he harjoittavat toistojen kautta

kolmea tärkeää verbimuotoa: positiivinen, negatiivinen ja verbikysymys.

Mikä voi olla vaikeaa:

Saada opiskelijat jättämään kynät pois ja keskittymään kuuntelemiseen, toistamiseen ja ääntämiseen.

Materiaalit:

Kuvakortit

Birkenes Voksenopplæring, Norja
(Koulutuskeskus Salpaus, Suomi)

Tekstien kirjoittaminen - ”Appelsiini-metodi”

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

Tarkoituksena on saada opiskelijat kirjoittamaan tekstejä käyttäen monipuolisesti erilaisia rakenteita ja sanastoa. Tekstiä rakennetaan kolmivaiheisesti:

Ryhmä-tasolla hyödynnetään taulua tms. Opettaja kirjoittaa taululle sanan, esimerkiksi ”appelsiini”. Opiskelijat pohtivat ja kirjoittavat yhdessä sanoja, jotka heille tulee mieleen sanasta appelsiini. Kirjoitetaan yhdessä taululle ainakin 10 sanaa. Tehdään lis-

ta, missä järjestyksessä opiskelijat sanoja käyttäisivät tekstissään. Kirjoitetaan yksi lause jokaisesta sanasta ja yritetään muodostaa lauseista teksti. Keskustellaan rakenteista ja sanavalinnoista, jotta tekstistä tulee sujuva.

Seuraavaksi työskennellään pareittain. Opettaja antaa uuden sanan ja pareittain opiskelijat toimivat samoin työvaihein kuin edellisessä vaiheessa ryhmässä. Sanasto voi liittyä työelämään, ammatteihin, arkeen tai mihin vain. Opiskelijoiden toimiessa pareittain opettaja voi kierrellä auttamassa ja ohjaamassa henkilökohtaisemmin. Jokainen pari kirjoittaa tekstinsä taululle tms.

Kolmas vaihe on jälleen ryhmässä. Koko ryhmä lukee muiden tekstit, keskustelee niistä ja antaa palautetta teksteistä. Tekstit korjataan yhdessä opiskelijoilta tulevien ideoiden mukaan. Opettaja toimii kirjurina ja avustaa, mutta antaa opiskelijoiden miettiä ongelmia ja niiden ratkaisuja.

Mitä hyvää metodissa on:
Opiskelijat tulevat tietoiseksi kirjoittamisestaan ja tekemistään virheistä. He oppivat näkemään ongelma-kohtia ja sujuvuuden ehtoja. Samalla he saavat mallin, jota voivat seurata kirjoittaessaan tekstejä myöhem-

min. Opiskelijat kehittyvät kirjoittajina, mutta myös keskustelutaitoja harjoitetaan, kun teksteistä puhutaan yhdessä.

Mikä voi olla vaikeaa:
Parityöskentelyssä toinen opiskelija voi olla dominoivampi kuin toinen. Opettajan täytyy pitää huoli, että kaikki pääsevät osallistumaan ja tulevat kuulluiksi.

Materiaalit:
Taulu ja kirjoitusvälineet.
Örebro kommun Vuxenutbildning och Arbetsmarknad Språk och Framtid, Ruotsi

Tombala - Sanastobingo

Lyhyt kuvaus tehtävästä:
Tehtävän avulla harjoitellaan kuullun ymmärtämistä. Opettaja valmistaa erilaisia Tombala-kortteja, joissa on kuvia kulloinkin opiskellusta asiasta ja jakaa ne opiskelijoille. Lisäksi opettaja valmistaa sanalappuja, joihin kirjoittaa kuvien sanat ja laittaa laput pussiin. Opettaja nostaa yhden lapun kerrallaan pussista, sanoo sanan ääneen ja opiskelijat peittävät omasta kortistaan kyseisen sanan, mikäli heillä se on.

Mitä hyvää metodissa on:
Opiskelijat oppivat muistamaan ja ymmärtämään sanat paremmin. Soveltuu erityisen hyvin alkuvaiheen oppijoille. Auttaa sanojen hahmottamisessa.

Mikä voi olla vaikeaa:
Opiskelijoiden on osattava jo sanat, jotka kortissa on.

Materiaalit:
Kuvakortit, sanakortit

YİVECEKLER İÇİN TOMBALA KARTI
TOMBALA CARDS FOR FOOD

Tekirdag il milli egitim müdürlüğü, Turkki

Nimi - kaupunki - kasvi

Lyhyt kuvaus tehtävästä:
Opettaja valmistaa taukukon, jossa on esimerkiksi 8 saraketta, kuten esimerkiksi nimi, kaupunki, maa, kasvi, eläin, esine, hedelmä tai kasvis ja kokonaispiirteet. Opettaja sanoo jonkin kirjaimen ja opiskelijat yrittävät keksiä jokaiseen sarakkeeseen niin monta kyseisellä kirjaimella alkavaa sanaa kuin mahdollista. Opiskelijat voivat toimia yksin tai vaikka pienissä ryhmissä, leikkimielisesti kilpaillen.

Mitä hyvää metodissa on:
Opiskelijat muistelevat ja kertaavat osaamaansa sanastoa, oppivat ehkä toisilta uutta sanastoa. Sanat painuvat mieleen.

Mikä voi olla vaikeaa:
Opiskelijoiden on osattava jo jonkin verran sanastoa, jotta voivat keksiä jotain jokaisesta aiheesta.

Materiaalit:
Lomake, jossa aiheet ja vastaustila on.

İSİM-ŞEHİR-BİTKİ
NAME-CITY-PLANT[illegible]

vastauksen. Opiskelijat keskustelevat paljon keskenään ja opettajan kanssa.

Mitä hyvää metodissa on:

Opiskelijoiden mielestä kysymykset, vastaukset ja kur-
vitus toimivat hyvin yhteen. Systeemi vahvistaa opis-
kelijoiden kielellistä tietoisuutta.

Mikä voi olla vaikeaa:

Tee kysymykset ja vastaukset opiskelijoiden kielitaidon mukaan sopiviksi.

Materiaalit:

Piirros rakennuksesta (esim. koulu, jossa eri kerrokset, tilat ja ihmiset ovat näkyvissä) sekä kysymys- ja vastauskortit.

CBSI Sprogcenter, Tanska

Kuvatehtävä

Lyhyt kuvaus metodista:

Interaktiivinen tehtävä verbeistä, prepositioista ja adjektiveista. Vahvistaa sanastoa, fraaseja ja ääntämistä. Opettaja antaa ohjeet. Opiskelijat työskentelevät yhdessä, kaksi paria keskenään. Kysymyskortit ovat pinnossa pöydällä. Vastauskortit on levitetty pöydälle. Opiskelijat lukevat vuorotellen ääneen kysymyksiä ja vastauksia. He käyttävät kuvaa löytääkseen oikean

Neljän kuvan tarina

Lyhyt kuvaus metodista:

Tarkoituksena on saada opiskelijat puhumaan kuvasta. Tässä harjoituksessa opiskelijat oppivat uusia sanoja ja seuraamaan juonellista tarinaa. Kuvien avulla opiskelijat kirjoittavat omat tekstit.

Harjoitus alkaa siitä, että opettaja kertoo, mitä harjoitukseen kuuluu. Sitten yhdessä luodaan tarina neljästä kuvasta. Heitä auttaakseen opettaja voi kirjoittaa tarinan tärkeimmät kohdat taululle ja opiskelijat kertovat saman tarinan pareittain toisilleen.

Suullisen kertomisen jälkeen jokainen opiskelija kirjoittaa tarinan. Opettaja antaa palautetta teksteistä ja kertoo, mitä olisi hyvä vielä harjoitella lisää. Opettaja voi ottaa yhden teksteistä, tehdä siitä kopion kaikille ja korjata sen yhdessä opiskelijoiden kanssa.

Örebro kommun Vuxenutbildning och Arbets-
marknad Språk och Framtid, Ruotsi

Sanaston oppiminen

Sanaston oppiminen on aina tehokkaampaa, kun opettaja ei anna sanalistoja opiskelijoille suoraan vaan heidän täytyy löytää sanat itse ja alkaa käyttää niitä.

Lyhyt kuvaus menetelmästä:

Jaa opiskelijat ryhmiin ja anna kaikille ryhmille erilainen teema. Lähetä opiskelijat kauppoihin ja muihin paikkoihin löytämään sanoja ja tietoa aiheestaan. Aikaa menee noin 1-2 tuntia. Varmista, että opiskelijat

ymmärtävät, että heidän täytyy tuoda mukanaan vain sellaisia sanoja, joita he tarvitsevat.

Kun opiskelijat palaavat, he valmistavat oppimateriaalia opettaakseen sanat toisilleen. Anna materiaaliksi paperia, liimaa, kyniä, tusseja, muoviluvuhaa jne. Anna opiskelijoiden itse keksiä, miten he haluavat opettaa sanat toisilleen. Aikaa tähän voi varata 2-3 tuntia. Auta itse vain oikeinkirjoituksen kanssa.

Jaa opiskelijat uusiin ryhmiin niin, että jokaisessa uudessa ryhmässä on yksi opiskelija vanhoista ryhmistä eli kaikki uuden ryhmän jäsenet ovat opiskelleet eri sanoja. Anna opiskelijoiden opettaa toisiaan. Pysyttele taustalla, saa uusia ideoita omaan opetukseesi ja nauti!

Teemana voisi olla mm. huonekalut ja asuminen (ryhmät huoneiden mukaan), ruoka (hedelmät, vihannekset, maitotuotteet jne.), vaatteet (miesten, naisten, lasten jne.), harrastukset (sanaston sijaan etsitään tietoa harrastusmahdollisuuksista uudessa kotikaupungissa)

Koulutuskeskus Salpaus, Suomi

Nukkekot

Nukkekotia kalusteineen voi käyttää monella tavalla opetuksessa. Esimerkiksi:

Kirjoita teksti nukkekodista. Kuvaile taloa ja sisustusta. Anna opiskelijoiden lukea teksti ja laittaa kaikki paikoilleen tekstin mukaan.

Kirjoita teksti nukkekodista. Kuvaile taloa ja sisustusta. Lisää muutama virhe tekstiin. Opiskelijat lukevat tekstin, katsovat samalla nukkekotia ja yrittävät löytää virheet ja korjata tekstiä.

Opiskelijat työskentelevät pareittain. Yksi opiskelija kertoo ja toinen laittaa tavaroita ohjeiden mukaan paikoilleen. Samalla voidaan harjoitella käskyjä, objektia, prepositioita ja postpositioita, sisä- ja ulkopai-kallissijoja jne.

Opiskelijat kertovat tai kirjoittavat tarinoita nukkekodista.

Koulutuskeskus Salpaus, Suomi

Nukkekot-ideasta eteenpäin

Nukkekodin jälkeen voidaan keskustella siitä, miten ihmisiä kutsutaan kotiin, miten heidät toivotetaan tervetulleiksi, miten vieraiden pitäisi käyttäytyä, kun heidät on kutsuttu kylään jne. Opiskelijat voivat vertailla omaa kulttuuriaan ja uuden kotimaan kulttuuria.

Örebro kommun Vuxenutbildning och Arbetsmarknad Språk och Framtid, Ruotsi

Juoksusanelu

Lyhyt kuvaus metodista:

Harjoituksen tarkoituksena on parantaa opiskelijoiden kirjoittamista, ääntämistä, kuuntelemista, kuulun ymmärtämistä ja yhteistyötä.

Kirjoita neljä identtistä A3-paperia, joissa on kuudesta kymmeneen lausetta. Laadi lauseet opiskelijoiden kielitaidon mukaan. Laita paperit seinälle luokan ulkopuolelle. On tärkeää, että opiskelijat eivät näe papereita istumapaikaltaan.

Tee opiskelijoista noin neljän hengen ryhmiä. Yksi opiskelija on sihteeri ja toiset juoksijoita. Sihteeri pysyy luokkahuoneessa, kun juoksijat menevät luokan ulkopuolelle lukemaan yhden lauseen kerrallaan. Juoksijat palaavat luokkaan ja kertovat lauseen kerrallaan sihteerille kuiskaten. On tärkeää kiinnittää huomiota ääntämiseen, jotta sihteeri kirjoittaisi lauseet virheettömästi.

Juoksijoiden täytyy juosta edestakaisin useita kertoja, jotta lauseiden kirjoitusasu olisi täydellinen. Juoksijat eivät saa käyttää apunaan kynää tai paperia. Vain sihteerillä on muistiinpanovälineet. Kännyköitä ei myöskään saa käyttää.

Korjausta varten opiskelijat vaihtavat papereita toisten ryhmien kanssa ja korjaavat toistensa virheet.

Mitä hyvää metodissa on:

Oppitunti oli palkitseva. Opiskelijat olivat kiinnostuneita ja osallistuivat.

Materiaalit:

Neljä A3-paperia ja teippiä.

Örebro kommun Vuxenutbildning och Arbetsmarknad Språk och Framtid, Ruotsi

Sanalaput - Flashcards

Lyhyt kuvaus metodista:

Harjoituksen tarkoituksena on harjoitella kuuntelemista ja puhumista eli vuorovaikutusta toisten kanssa. Lisäksi harjoituksessa opitaan lukemaan ja ymmärtämään paremmin kysymyksiä ja ohjeita. Aikaa tarvitaan noin 30–50 minuuttia.

Jaa ryhmä pienempiin ryhmiin esim. laskemalla yhdestä neljään. Näin jaat eri ryhmiin ystävät tai opiskelijat, jotka tulevat samasta kotimaasta. Ryhmät laittavat sanalaput nurin päin pöydälle. Yksi opiskelija vuorollaan ottaa yhden kortin, lukee kysymyksen tai tehtävän muille ja laittaa kortin pöydälle oikein päin, jotta jokainen voi halutessaan tarkistaa kysymyksen uudestaan. Opiskelijat puhuvat kysymyksestä tai ratkaisevat ongelman, joka lapussa lukee. Kun opiskelijat ajattelevat olevansa valmiita, seuraava opiskelija ottaa uuden kortin.

Mitä hyvää metodissa on:

Vaatii erityistä tarkkuutta, kun harjoitellaan itselle vieraiden opiskelijoiden kanssa. On pakko ymmärtää erilaisia ääniä ja puhetapoja. Opiskelijat harjoittelevat lempeää lähestymistapaa ymmärtää muita ihmisiä ja uskaltaa puhua vapaammin.

On tärkeää, että opiskelijoille tulee käsitys siitä, kuinka hyvin tai huonosti heitä ymmärretään. Jos valitaan sellaiset laput, jotka sopivat teemaltaan ryhmän opiskeluohjelmaan, opiskelijat voivat myös samalla harjoitella teemaan liittyvää sanastoa ja fraaseja.

Opiskelijat puhuvat mielellään rauhassa ja ajan kanssa. Opiskelijoiden, jotka ovat tavallisesti ujoja, on helpompi alkaa puhua, koska erilaiset kysymykset antavat mahdollisuuden näyttää monenlaista osaamista.

Materiaalit:

Paljon sanalappuja, joko yleisiä kysymyksiä tai tiettyyn opiskeltavaan teemaan liittyen. Vihje: Eriväriset kortit eri ryhmille helpottavat erottelemaan toisistaan eri teemat.

Örebro kommun Voxenudbildning och Arbetsmarknad Språk og Framtid, Ruotsi

Verbikuvakortit

Lyhyt kuvaus metodista:

Vähän koulutettujen opiskelijoiden opettaminen vaatii selkeyttä ja kykyä konkretisoida opiskeltava asia. Opiskelijoiden täytyy voida ymmärtää asiat, joista luokassa puhutaan. On myös tärkeää pitää opetus käytännön tasolla niin, että kaikki ryhmän opiskelijat voivat käsittää opetettavan asian yhteyden omaan elämäänsä.

Menetelmän tarkoitus on saada opiskelijat huomaamaan erilaiset verbien aikamuodot ja saada heidät tietoisiksi erilaisista persoonamuodoista. Tarkoitus on myös opettaa heille menneestä ajasta kertomista.

Hidas ryhmä tarvitsee pitkän ajan tehtävään, koska opiskelijat tarvitsevat myös tietoa ja taitoa opiskelemisen ja oppimisen rakenteista sekä metodeista.

Aloitetaan tutustumalla verbin funktioihin ja puhumalla kysymyksistä kuten ”Mikä on verbi?”. Jatkossa opiskelijoiden tietoa kasvatetaan. Opiskelijoilta kysytään mm. ”Mitä teet koulussa?” tai ”Mitä teet vapaa-aikanasi?” Opiskelijat oppivat ensin itselleen tavallisimpia ja tutuimpia verbejä. Jatkossa korostetaan opiskelijoiden vanhaa tietoa ja aletaan tutustua per-

soonamuotoihin. Yksi tapa demonstroida tämä opiskelijoille on aloittaa muodoista ja sanoista, jotka ovat jo ennalta tuttuja opiskelijoille ja antaa opiskelijoiden itse huomata kaavat persoonamuotoja.

Oppitunti alkaa niin, että jokainen opiskelija kertoo viisi asiaa mitä he tekivät eilen. Tämä on jo tuttu asia opiskelijoille ja suurin osa opiskelijoista pystyy samaistumaan toisten opiskelijoiden tekemisiin. Kun asia on henkilökohtaista, opiskelijoiden on helpompi tarttua siihen. Opiskelijat kertoivat lauseita kuten ”Laitoin ruokaa.”, ”Siivosin.” jne.

Kun pienen ryhmän jäsenet olivat yksi kerrallaan kertoneet toisilleen viisi asiaa, he tulivat luokan eteen kertomaan kaikille ja samalla näyttivät verbit verbikorteista. Toinen opiskelija kysyi ryhmältä, mitä hän teki eilen. Muut opiskelijat vastasivat verbikorttien avulla.

Mitä hyvää metodissa on:

Opiskelijat oppivat sanojen taivutusta itselleen tutuista verbeistä.

Mikä voi olla vaikeaa:

Kuvien lukeminen ja ymmärtäminen voi olla kulttuurisidonnaista. Eri opiskelijat saattavat ymmärtää samat kuvat erilailla.

Materiaalit:

Kuvia verbeistä, jotka on helppo ymmärtää kuvista.

Örebro kommun Voxenudbildning och Arbetsmarknad Språk og Framtid, Ruotsi

Kielioppibingo

Lyhyt kuvaus metodista:

Pelillä saadaan opiskelijat puhumaan kielestä, opetetaan leikkisästi kielioppia ja harjoitellaan ryhmätyötä.

Valitse kielioppiasia, joihin haluat opiskelijoiden keskittyvän. Esimerkiksi verbien aikamuodot, miten adjektiiveja käytetään tms. Jaa opiskelijat kahteen ryhmään. Yhdessä ryhmässä ei pitäisi olla liian monta opiskelijaa, mieluiten 3-6. Kirjoita pelitaulukko taululle. Taulukossa on yhdeksän ruutua (3x3). Kirjoita substantiivi jokaiseen neliöön. Yks hyvä tapa on kysyä substantiivit opiskelijoilta. Varmista, että kaikki ym-

märtävät sanat. Anna ryhmille symbolit. Esim. punainen risti ja sininen ympyrä.

Aloittava joukkue valitsee yhden sanan. Molempien ryhmien täytyy tehdä lause, jossa he käyttävät sanaa. Jos tarpeen, opettaja voi helpottaa tai vaikeuttaa tehtävää. Opettaja voi mm. pyytää, että lauseessa on adjektiivi tai verbi on tietyssä aikamuodossa. Ryhmällä on n. 2 minuuttia aikaa kirjoittaa lause. Ryhmä, joka valitsi sanan, kertoo lauseensa ensin. Opettaja kirjoittaa lauseen sanan alle ja kysyy kaikilta opiskelijoilta, onko lauseessa virheitä. Jos lause on oikein, ryhmä saa oman symbolinsa ruutuun. Jos lause on väärin, toinen ryhmä saa yrittää ruutua itselleen. Sanat valitaan vuorotellen eli nyt on toisen ryhmän vuoro.

Tavoitteena on saada kolme neliötä omalle joukkueelle (vaakasuora, pystysuora, vino). Symboli on merkki siitä, että kumpi joukkue on voittanut neliön itselleen.

Pelaaminen motivoi opiskelijoita yleensä oppimaan nopeasti. Ensimmäiset lauseet ovat usein väärin, mutta kun opiskelijat haluavat voittoa, he kuuntelevat hyvin tarkasti opettajan selityksiä lauseista: miksi lause oli väärin ja mitä pitäisi korjata. Pelin aikana opiskeli-

jat keskustelevalle paljon kieliopin säännöistä ja oikein kirjoituksesta ryhmissä.

Mikä voi olla vaikeaa:

Joskus opiskelijat valitsevat helppoja lauseita, jotta ne olisivat varmasti oikein. Opettaja voi vaikeuttaa tehtävää esim. määräämällä säännön, jonka mukaan samaa verbiä saa käyttää vain kerran.

Joskus vain muutama, hyvä opiskelija uskalttaa ehdottaa lauseita. Siksi on tärkeää suunnitella ryhmäjako etukäteen huolellisesti ja varmistaa, että yhdessä ryhmässä ole liian monta opiskelijaa.

Opiskelijat innostuvat joskus pelistä niin paljon, että he alkavat syyttämään toisiaan, kun lause on väärin. Muistuta heitä, että pelin on tarkoitus olla opettavainen ja hauska.

lumi	puu	käsi
juna	laukku	työ
ikkuna	lapsi	kukka

Örebro kommun Vuxenutbildning och Arbetsmarknad Språk och Framtid, Ruotsi

Talo - ostaa, rakentaa vai vuokrata?

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

Tehtävä soveltuu jo kieltä jonkin verran osaaville opiskelijoille ja rakentuu useasta toimintavaiheesta:

- Tutustutaan asumisen ja rakentamisen historiaan kohdemaassa, minkä jälkeen opiskelijat tekevät esitelmän oman maansa asumisesta.

- Asuminen nykyään. Tutustutaan asumisen muotoihin kohdemaassa lehtien ja kiinteistövälitysten internetsivustojen avulla. Tavoitteena sanaston opiskelu.

- Asumisen talous. Vierailaan pankissa ja tutustutaan pankkiin, tilin avaamiseen, säästämisen aloittamiseen, pankin palveluihin yksityishenkilöille, laina-asioihin jne.

- Vierailaan rakennustyömaalla tutustumassa rakentamiseen ja rakentamiseen ja remontointiin liittyvään sanastoon ja niihin liittyviin määräyksiin kohdemaassa. Samalla voidaan opiskella esimerkiksi vesi-, lämmitys- ja ilmastointijärjestelmiin liittyvää tärkeää sanastoa.

- Opiskelijat valitsevat unelmatalon ja kertovat muille, millainen se on ja miten se on tehty, käyttäen kursilla oppimaansa sanastoa.

Mitä hyvää metodissa on:

Opiskelijat tutustuvat asumiseen liittyvään sanastoon sekä asumisen käytäntöihin uudessa kotimaassa.

Materiaalit:

Asuntoilmoituksia lehdistä tai internetistä. Hyödyllinen internetsivu voi olla myös <http://planner.roomsketcher.com>.

Aika:

Useampi opiskelukerta

Birkenes Voksenopplærning, Norja

Uusien sanojen opiskelu

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

Tavoitteena on harjoitella tiettyyn teemaan liittyvää sanastoa ja samalla harjoitella erilaisia opiskelun työtapoja. Soveltuu siis vasta-alkajille. Työskentely etenee kolmivaiheisesti. Aloitetaan ryhmässä siten, että opettaja kirjoittaa taululle tms. sanan, esimerkiksi ”perhe”. Opiskelijat kertovat, mitä heille tulee tästä sanasta mieleen. Sanat kerätään taululle. Samalla opettaja näkee, mitä opiskelijat jo osaavat. Seuraavassa vaiheessa opiskelijat työskentelevät yksin, kirjoittavat sanat ylös itselleen ja kääntävät ne äidinkielelleen. Kolmannessa vaiheessa opiskelijat työskentelevät ryhmässä liittyen sanastoon, esimerkiksi perhe-teemassa he voivat tehdä sukupuun sanoista. Opettaja antaa eritasoisia tehtäviä. Ryhmät voi jakaa sen mukaan, miten hyvin opiskelijat jo ennestään osaavat sanastoa. Lopuksi opiskelijat puhuvat ryhmissään toistään tai siihen liittyvistä asioista, esimerkiksi perhe-teeman yhteydessä omasta perheestään ja sukulaisistaan.

Mitä hyvää metodissa on:

Eritasoiset opiskelijat voivat auttaa toisiaan sanaston oppimisessa, opettajan rooli vähenee.

Mikä voi olla vaikeaa:

Metodi ei välttämättä sovellu kaikille oppijoille aivan alkuvaiheessa.

Örebro kommun Voxenutbildning och Arbetsmarknad Språk och Framtid, Ruotsi

5

Media ja kuvat oppimateriaalina

Valokuvat opetuksessa

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

Otetaan kuvia erilaisista tehtävistä ja tapahtumista luokkahuoneessa. Kuvien avulla opiskelijat voivat myöhemmin muistella mitä ovat tehneet ja opetella kertomaan menneistä tapahtumista. Kuvia voidaan käyttää myös kirjoittamistehtävien pohjana. Kuvia voidaan ottaa paitsi luokassa, myös ryhmän muissa aktiviteeteissa tai työharjoittelun aikana.

Örebro kommun Vuxenutbildning och Arbetsmarknad Språk och Framtid, Ruotsi

Lyhytelokuvat

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

Erilaisten luokkakeskusteluiden tai kirjoitustehtävien pohjana voidaan käyttää erilaisia ohjelmia, kuten mainoksia tai sarjoja, joita on esimerkiksi YouTubessa tai nettitelevisioiden sivustoilla.

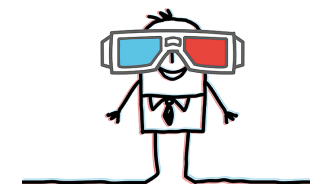
Mitä hyvää metodissa on:

Ohjelmat voivat olla hyvin inspiroivia ja toimia hyvin keskustelujen käynnistämisessä. Opiskelijat kehittävät sekä kuullun ymmärtämisen että puheen tuottamisen taitojaan tai kirjoittamisen taitojaan.

Mikä voi olla vaikeaa:

On tärkeää löytää ohjelmia tai mainoksia, joissa sanasto ja puhetempo ovat opiskelijoiden kielitaidolle sopivia.

Örebro kommun Vuxenutbildning och Arbetsmarknad Språk och Framtid, Ruotsi

Uutisluokka - uutisten ymmärtäminen ja referointi

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

Opettaja valitsee lehdestä 4-5 uutista, joita tarvittaessa hieman muokkaa, mikäli opiskelijoiden kielitaito ei vielä riitä tekstien ymmärtämiseen sellaisenaan. Opiskelijat jaetaan 3-4 hengen ryhmiin. Alemmilla tasoilla se, että ryhmäläisillä on sama äidinkieli, voi olla tässä tehtävässä jopa etu. Jokainen ryhmä saa uutisen, jonka lukevat ja yrittävät toistensa avulla ymmärtää. Kun opiskelijat ovat ymmärtäneet uutisensa, heidän tulee kertoa sama uutinen lyhennettynä ja omin sanoin, suomeksi. Opiskelijat valitsevat uutisestaan myös ainakin kolme uutta ja tärkeää sanaa. Opiskelijat jaetaan uudestaan ryhmiin siten, että jokaisessa ryhmässä on yksi jokaisesta vanhasta ryhmästä. Uudessa ryhmässä opiskelijat sitten kertovat muille oman uutisensa sisällön. Lopuksi keskustellaan yhdessä valituista sanoista, kysymyksistä ja uutisten sisällöistä.

Mitä hyvää metodissa on:

Opiskelijat harjoittelevat lukemista ja luetun ymmärtämistä, puhumista, tärkeiden asioiden löytämistä teksteistä sekä referointia ja kuullun ymmärtämistä.

Mikä voi olla vaikeaa:

Löytää sopivan tasoisia tekstejä.

Örebro kommun Vuxenutbildning och Arbetsmarknad Språk och Framtid, Ruotsi

Uutiskuva oppimateriaalina

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

Opettaja leikkaa lehdistä, esimerkiksi Selkosanomista, uutiskuvia ja antaa ne opiskelijoille. Opiskelijat katsovat kuvaa ja miettivät, mihin kuva voi liittyä. Opiskelijat kirjoittavat kuvan perusteella otsikon uutiseen. Lopuksi luetaan alkuperäiset uutiset ja keskustellaan, sopivatko uudet otsikot uutisiin.

Mitä hyvää metodissa on:

Tehtävässä harjoitellaan paitsi luetun ymmärtämistä ja keskustelutaitoja, myös kuvanlukutaitoa ja media-kriittisyyttä.

Materiaalit:

Uutistekstit ja kuvat

Birkenes Voksenopplærning, Norja

Mainokset keskustelun aiheena

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

Opettaja näyttää opiskelijoille jonkin mainoksen siten, että ei näytä mitä tuotetta mainoksessa mainostetaan. Opiskelijat arvaavat, mikä tuote on kyseessä ja keskustelevat mainoksesta ja siitä, miksi se olisi juuri se mainos ja kenelle tuote ja mainos on suunnattu. Mainos voi olla televisiomainos (esimerkiksi internetistä), radiomainos nauhoitettuna tai lehtimainos siten, että teksti on peitetty. Kielenoppimisen alkuvaiheessa näin voidaan opiskella esimerkiksi ruokasanastoa ja pakkausten tunnistamista.

Mitä hyvää metodissa on:

Sovellettavissa eritasoisille oppijoille. Harjoittaa media-kriittisyyttä ja medialukutaitoa sekä keskustelutaitoja.

Materiaalit:

Mainokset

Tekirdag Provincial Directorate of national education, Turkki

Uutistehtävä

Lyhyt kuvaus metodista:

Taso 1

Jaa opiskelijat ryhmiin, joissa on 3-4 opiskelijaa. Anna heille artikkeleita. Ne voivat olla selkokielisiä tai tavallisia, mutta melko lyhyitä. Jokainen ryhmä yrittää löytää artikkelin pääajatuksen ja ymmärtää otsikon. Jos edellinen onnistuu, voidaan edetä ensimmäisiin lauseisiin.

Taso 2

Kotitehtävänä on lukea artikkeli Selkouutisista tai jostakin muusta sanomalehdestä. Opiskelijat voivat valita artikkelin itse tai opettaja voi valita sen heidän puolestaan. Seuraavana aamuna kerrotaan artikkelin pääidea ryhmälle. Sen jälkeen teemasta keskustellaan ja kysellään.

Taso 3

Opiskelijat lukevat artikkeleita, jotka he ovat valinneet itse. He pitävät lyhyen alustuksen muille teemasta (johdattelevat aiheeseen ja aloittavat siten keskustelun). Ryhmä keskustelee aiheesta ja kysyy kysymyksiä. Jälkeenpäin opettaja tai opiskelijat valitsevat yhden tai kaksi artikkelia, joihin tutustutaan tarkemmin. Niiden lauseita, sanoja, idiomeja jne. ana-

lysoidaan yhdessä. Rakenteista ja oleellisista sanoista voidaan tehdä harjoituksia. Jos aikaa riittää, voidaan tehdä sanalaput uusista sanoista. Sanoista tehdään spontaaneja tarinoita. Lopuksi jokainen kirjoittaa tekstin tai kertoo oman tarinan teemasta.

Materiaalit:

Sanomalehtiä

Koulutuskeskus Salpaus, Suomi

Taukojumppa

Lyhyt kuvaus metodista:

Harjoituksen tavoitteena on fyysinen liike ja käyttää koko omaa vartaloaan keinona muistaa asioita.

Varaa aikaa 10 minuuttia päivittäin. Kirjoita isoilla kirjaimilla esim. taululle sanat ”oikealle” ja ”vasemmalle”. Seiso itse luokan edessä niin, että opiskelijat seisovat sinun takanasi. Ensin harjoitella liikkeitä ilman musiikkia esim. oikea jalka, vasen käsi jne. Katsokaa ohjelmasta puolet. Toista se kahdesti. Kun sinusta tuntuu, että opiskelijat ovat valmiita ja ymmärtävät ohjeet tarpeeksi hyvin, näytä koko ohjelma. Kun

ryhmään tulee uusia opiskelijoita, vanhat opiskelijat opettavat liikkeet uusille.

Mitä hyvää metodissa on:

Opiskelijat oppivat erottamaan varmemmin sanat oikea ja vasen. Harjoitus tuo uutta energiaa ja vaihtelua luokkaopiskeluun ja edesauttaa rennon ilmapiirin syntymistä ryhmässä.

Materiaalit:

Jumppa-dvd

Örebro kommun Vuxenutbildning och Arbetsmarknad Språk och Framtid, Ruotsi

6

Muut

Total physical response - oppiminen liikkeen avulla

Lyhyt kuvaus tehtävästä:

TPR (vapaasti suomennettuna oppiminen liikkeen avulla) on metodi, joka hyödyntää liikettä sanalliseen viestiin reagoimisessa. Total Physical Response (TPR) on James Asherin 60- ja 70-luvuilla kehittämä menetelmä, joka perustuu kielen oppimiseen toiminnan kautta. Opettaja antaa käskyjä vieraalla kielellä ja oppilas osoittaa ymmärtäneensä opettajaa toimimalla käskyn kehottamalla tavalla. Menetelmässä siis painotetaan kielen sisältöä ja pyritään siihen, että oppilas ymmärtää kielen merkityksen eli käskyn. Metodin tarkoitus on alentaa kynnystä reagoida. Opiskelijat voivat reagoida sen suuremmin ajattelematta tai jännittämättä. Jotta metodi toimii, sitä tulee harjoitella säännöllisesti ja suorittaa tietyssä loogisessa järjestyk-

sessä, muutamia periaatteita tiukasti noudattaen. Lisää menetelmästä kannattaa lukea esim. internetistä ennen menetelmän ottamista käyttöön.

Mitä hyvää menetelmässä on:

Menetelmän käyttö ei vaadi erillistä materiaalia tai käännöstyötä. Sopii kaikenlaisille ja -tyyillisille oppijoille, myös niille, jotka eivät muuten pääse luokassa loistamaan. Opettaa reagoimaan kieleen ajattelematta asiaa liikaa, sillä tahti pidetään nopeana. Vähentää samalla jännitystä. Tuo tunteihin vaihtelua ja virkistää sekä opiskelijaa että opettajaa. Tehokas tapa opetella muistamaan sanastoa.

Mikä voi olla vaikeaa:

On tärkeää miettiä tarkkaa, mitä ja miten opettaa, eikä tyyliä tai kieltä saa muuttaa kesken kaiken. Sidotaan aiemmin opittua uuteen metodiin. Kerralla ei saa ottaa liikaa sanastoa, jottei opiskelijoiden mielenkiinto ja keskittyminen herpaannu. Mikäli menetelmää ei toisteta säännöllisesti, sen hyöty vähenee.

Materiaalit:

cd, sanastokortteja, postereita

Tekirdag Provincial Directorate of national education, Turkki

Post it -arviointi

Tätä ideaa voi soveltaa, kun täytyy arvioida isommas-
sa ryhmässä jotakin. Sitä voi käyttää esim. koulutuk-
sen arviointiin.

Lyhyt kuvaus metodista:

Arvioitava teema jaetaan aihealueisiin. Jos aiheita on esim. neljä, opiskelijat työskentelevät neljässä ryhmässä. Jokainen ryhmä tekee arviointikysymykset, joissa keskitytään heidän teemaansa. Kysymykset kirjoitetaan isoille fläppipapereille ja laitetaan seinille eri puolelle huonetta.

Nyt on aika vastata kysymyksiin. Jokainen opiskelija saa postit -lappuja ja kiertelee huoneessa lukemassa kysymykset jokaisesta teemasta. Samalla hän kirjoittaa vastauksensa lapuille ja liimaa laput seinään kysymyspaperin viereen. Kysymykset ja vastaukset kannattaa numeroida, jotta ne on helpompi koota loppuksi.

Kun kaikki ovat saaneet vastata haluamiinsa kysymyksiin ja seinät ovat täynnä post-it-lappuja, aletaan koota vastauksia. Opiskelijat menevät taas vanhoihin ryhmiin. Heidän tehtävänsä on koota kysymys kerral-

laan oman teemansa vastaukset ja valmistautua kerto-
maan tuloksista yleisesti muulle ryhmälle.

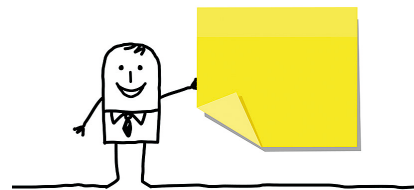
Mitä hyvää menetelmässä on:

Opiskelijat voivat itse tehdä arviointikysymykset ja jokainen saa anonymisti osallistua arviointiin niiltä osin kuin haluaa. Kysymyksistä tulee ryhmälle sopivan vaikeita tai helppoja ja toisaalta opiskelijat voivat selittää toisilleen kysymyksiä, koska he ovat itse ne tehneet.

Mikä voi olla vaikeaa:

Vastausten ryhmittely ja niiden kertominen voi olla opiskelijoille haastavaa.

Active Citizens Partnership, Kreikka

[illegible][illegible]

